

VAI TRÒ CỦA NHO GIÁO VÀ PHẬT GIÁO DƯỚI TRIỀU NGUYỄN QUA HỆ THỐNG VĂN BIA HOÀNG TỘC THỪA THIÊN HUẾ

Đoàn Trung Hữu

Học viện Khoa học Xã hội Việt Nam

Email: haitue@gmail.com

TÓM TẮT

Văn bia hoàng tộc triều Nguyễn hiện còn được lưu giữ trong các lăng tẩm, đền đài, cung điện ở Thừa Thiên Huế là nguồn tư liệu Hán Nôm vô cùng quý giá để nghiên cứu lịch sử dân tộc. Những quan điểm phức hợp về rất nhiều lĩnh vực như chính trị, văn hóa, xã hội, tôn giáo, tín ngưỡng đã được thể hiện một cách phong phú ở đây, trong đó đặc biệt có đề cập đến nhân quan và sách lược của nhà Nguyễn về các tôn giáo thịnh hành trong triều đại này. Trong khi văn bia lăng tẩm cho thấy triều đình đã sử dụng Nho giáo như là hệ chuẩn tư tưởng để giải quyết, đánh giá, nhìn nhận các vấn đề chính sự, thì đạo Phật lại được xiển dương như một sách lược để thu phục nhân tâm.

Từ khóa: *Hán Nôm, Nho giáo, Phật giáo, Văn bia.*

**THE ROLE OF CONFUCIANISM AND BUDDHISM UNDER THE NGUYEN
DYNASTY THROUGH THE SYSTEM OF ROYAL EPITAPHS IN THUA THIEN-HUE**

Doan Trung Huu

Vietnam Academy of Social Sciences

Email: haitue@gmail.com

ABSTRACT

The Nguyen dynasty's royal epitaphs have been still stored in tombs, temples, palaces in Thua Thien-Hue, which are extremely valuable Hannon material resources to study the national history. The complex viewpoints on many fields such as politics, culture, society, religion and belief have been abundantly shown here, in which the vision and strategies of The Nguyen dynasty on prevailing religions in this dynasty are especially mentioned. While epitaphs in tombs indicate that the court used Confucianism as the standard system of thought to solve, evaluate, consider the political affairs, Buddhism was commended as a strategy to win man's hearts.

Keywords: *Buddhism, Confucianism, Epitaph, Hannon.*